

Didysis

K e l e i w i s

Apšakinū Štatimai i Keleiwis kaštai po 2 Egr. už tožnų, smulkeis Raštais išdrukavotą Cilę. Gro-matas reik ben atrapyti: **Border-Rossgarten** № 5.

Karaliaucziaus Broliams Lietuwininkams Žinės parnešas.

Nro. 22.

Karaliaucziuje, 3. Guniu.

1873.

Szwentėje šwentosės Traicės.

Ewang. Jono 33, 1—15. Grom. Rym. 11, 33—36.

Szlowingyste šwentosės Traicės.

Persiskaityk: Jėz. 6, 1—8.

„Szwentas, šwentas, šwentas Ponas Dievas šebao! Wisos žemės pilnos yra jo Garbės!“ Iq šerapytū Liaupšiniq Prarakas Jėzaijosiūs girdėjo tufftame Regėjime regėdamš Pona Diewq savo dan-šiffoj Szwentinyzioje ant aukštės Krasės šėdint. Diešpaties Škreifšės Ciulė papilde Szwentinyziūs Ramus, iš macningojo Angėlū Giedojimo Lubos pa-šrebejo, ogi ir iššigandusiamjam Prarakui Szirdis širpėti pradėjo. Iyg taipojau ir mes atšimindami, kas ši Diena yra, bey ten nušwelgdami, kurlink žwelgti mus ši Diena werczia, iššigandę drebėti, ale ir wėl prasidziugę liaupšinti turėšim. Tikt dabofim: Kogidėl ben šerapytai savo Liaupšiniqe Ponui Diewui priešais tris Kartis tą žedi „Szwentas!“ gies? Tai šudymas, kad jie giliajė Wastėptinę Triwienystės arba Traicės Diewystėje, kad ir dar ne powisam ir pilnay regėjo — kadangi Pona Sutwėrimas ne gal regėti — ay tą nors Iyg iš Tolo numane.

Tas Numanymas, toks n'išmierotinay ir n'iš- magstomay dywnas Ponas Diewas sawo Butybėje, sawo Traicės Gilybėje ir sawo Darbūse eşas, tas Angėlū, tas Prarako Jėzaijosiūs Szirdi perėme, o tas ir musū Szirdis tur perimti, taipo, kad mes su giliu Pasizeminimu tarti turim: Ak kokia czia Gilybe Ba- gotystės! Wiens Diews, o trys Personos! Wiena Meile, o trys Meilės Iššreikštimai ir Darbai. Wiena Die- wystės Malonė, kurioje mus Diewas Tėwas sutwėręs ir iki šiol išlaikęs, kurioje mus Diewas Sunus musū Diešpatis ir Išganytojis Jėzus Kristus sawo Krauju, Mufomis ir Smertimi nū amžindš Prapultiės atpirkės ir Welniui iš Nasrū išplėkės, ir kurioje šwentoji Dwase mufyje sawo Išganymo Darbq pruwija, mus iš Griekū Miego hubindama, mums musū Griekū Pra- pulti parody dama, mufyje Gaileši ir Prišwertimq pro-

wydama, mus Iifėjime Jėzauspi traukdama, mums Atleidimq Griekū, Palinkšminojimq ir Pakaju iš Dan- gaus parnešdama ir mus Meilėje bey Gyztybėje jam plūžyti ir šaurūju Keliu Dangun keliuti mokindama bey širpindama. Ak kokiagi tai Gilybe mums n'ap- griebjamōs Butybės Diewystėje! Ale ir ak kokia Gi- lybe Bagotyštės abiejū, kaip Išmintiės, taip ir Iš- pažinimo Diewo! Kasgi tą ben gal išmanyti? Mes turim atsakyti: Nieks!

Kad mes i tą izwelgiam, tai mums atšidūda, tarši mes prie pat Krašto kofio ne numatomo Be- dugnio be šowi. Mums Galwa pradeda šwaigti ir mes pasijuntam Išgascziu apimti. Ale tai ne tikt wien iš to atšreit, kad mes prieš tą n'išmierojamay didiji Pona Diewq tikt kaip Dulkeles eşame, bet jū labjaus iš to, kad triwienas Ponas Diewas šwentas ir tufftant Kartū škaitesnis už Saulės Štaifumq, o mes ne czysti, ir nū Kojū Padū iki Galwōs Wiršaus Griekais apšjaurinti, beje mufyje Nieko Sweiko, ir kofnas Kraujo Lašelis, kofnas Atdusis mufyj Rudziū ir Kraupšū perėstas. Jėzaijosiūs griepnas eşas po šwen- tosės Traicės Aktū pasijusdams sufuko: Ak Wėda man, aš prapūlu! Tai ir mes darykim širdingame Priš- wertime, tay ir pas mus atšeks Serapnyas, arba ir pati šwentoji Dwase pas mus pareis ir mus pakrutis Kristaus Krauju ir mums atneš Griekū Atleidimq ir Paszwentimq, o mes tada jū širdingu Pasigėrėjimu Dwaseje ir Tiesoje liaupšisim: Meile, dūmies tam wisay, but tawasš amžinay! Amen.

Willus Kareys, Kiemo Kurpsuwys.

(Pradzia Num. 21.)

Anday mes pasafojom, kaip Willus Kareys Pa- siuntiniu pastojęs budams Ewangelijōs Darbq tarp Pagonū Indijoje pradėjęs. Szendien apie jė toliaus pasafosim.

Jo Darbas, ypacziej jam wienam Indijoje be eşant, buvo labay sunkus ir, kaip iš Wiršiaus pažurint rodēs, ilgay be jokio tikro Waisiaus. Ale weliaus, Gziesas po Gzieso, ir dar daugiaus Pasuntiniū i In-

dije nukelawo ir Karejui prisidraugawojo, jam jo pradėtame Darbe pagelbėti norėdami. Tie dabar, mislydami, ant kitos Wietos bene daugiaus įstaiyti galėsę, wisi podrangies i Serampore nusitrauke. Jis kitos Wietos bey tame Gziese rašytū Gromatū Karejjo dar yra išlikusū, kurioje jis taip godzias: „Aš gywenu tarp wienū Pagonū, powisam nūg jūjū apšaukas. Kožnam Rytmetyje pareit Pulkai tū biednūjū Žmoniū, kurie Wandeni diemiskay pagarbina bey tojo meldzias, prie Upės Kranto, su Rankomis Waudens pašiemti bey širdingay pašimelsti. Aut Kelio iki šwentosės Upės yra šwentos Zolelės arba Kwierkos sodintos, kurioms toksjau Pagarbinimas nusidūda. Balwonū Baznyčių šiczion ant wisū Pučių apšingay daugel randas. Moterios, kuriū Wyrai pašimire, Wierdōs dėley ant Szatū Krūmōs ušilipusios gywu Kunu jusideginti dūdas. Balwonams ant Garbės arba jū Susimilimo igyti norėdami tie biedniejie Žmones sunfiaušias bey šaudingiaušias Pafutas iš walnōs Walės apšima. Aš macziau Wyrus prie kokio Medžio Wirwėmis paškorūšs ir Dre besijupinant, tacziau ne aplink Kalg arba pašmaugtinay, bet Szrkiei prie aštriū geležiniū Rebelliū padrintinti, o šie i Rugarōs gywaji Kunq giley išmeigti buwo. Toktai marydams aš to atšimintau, kq šwents Apashtas Powils Atenūse jaute, kaly jis mate, „ta Miesta taip baisies Balwonus garbinant“ (Nuš. Apasht. 17, 16).

Kitoj tū Gromatū rašo Kareys: „Aš Wyresnamjam sawo Sunū ketu dūti Sanskryta (tai esti Indijonū už šwenta laikomaję senąją Kalbą) iššimokyti, nūg antrojo aš noriu, kad jis periškašę, o nūg trecziojo, kad tas fynėšikšaję Kalbą išmoktu, o tada, jey Diemas jiems malonus bus, jie wisi trys — Indijoj, Persijoj bey Rynėsū Zemėj — galēs Pasuntiniēs paštoti.“ — Ne lengwew perweikama Sunkenybe Pasuntiniems tarp Pagonū jut yra ta, kad jiems wis reikia naują Kalbą iššimokyti. Jau ilgš Gziesas pareina, kol Pasuntinys swetimaję Kalbą taip toli išmano, kad jis toje su Pagonimis kaip reikiant susikalbėti gal, ale dar daug ilgesnio Gzieso, Metū Metus trunfanczio gruntingo Iššimokinimo reikia, kol Perstatymas šwentojo Rašto i tą naująją Kalbą galimu Daiktu paštoja. Kareys ant Iššimokinimo indiškdōs Kalbōs todēl ir didēy daug Brocēs pridėjo ir cziapat gimusi Kalbōs Mokytojū labay ilgay prisilauktyti turėjo. Wiens tūjū paštojo Krišczionimi ir wiernu Karejjo Prieteliūmi, tasai mofėjo ir dwasiškās Giesmēs indijoniškōj Kalboj gražies sustatyti, o ir Priežasti dawe ant Išdrukawojimo indijoniškū Giesmjū Rnygū. Mete 1795 raše Kareys: „Wyra usis Daikis, kurio mes šiczion šokojam, yra Wybeles“, o jis ir ne rimo, kol jis tases turėjo. Perstatymas šwento Rašto i Kalbą tū

Žmoniū, tarp kuriū jis gyweno, jam daug Darbo, be djo ir didelē Dziaugimq padare. Mete 1801, tris Metus Na pirm Seuntawojimo engeliškōs Draugytēs ant Wybeles Ižplatinimo, Karejjo perstatytas Naujas Testaments jau gataway išdrukawotas buwo. Toktai be tikt dar Pradžia te buwo. Mete 1806 apšyake Kareys bey jo Draugpasuntiniei, kad jie cziapat gimusū Pagalbininkū prisimdami, su Perstatymais i penkiolika pagoniškū Kalbū jau atšikę ir ant tūjū Išdrukawojimo gatawi ēq. To didziojo, sunkiojo, be n'apšprestinay nandingojo Darbo tikraūs Wadas ir nepailstas Dawadytojis anšli bey wēlay wis Kareys buwo.

Serampore iš to didēy minėtina Wieta paštojo. Jōs Wadas weik pažytams ir garbawojams buwo per wisq krišczioniškaję Swietą. Bet koks czionay ir buwo per stropus Sujudimas, Kušėjims bey Dirbimas! Kiek czion rados Perstatytojū, Raštiniukū, Perweizetojū, Žodžiū Sustatytojū, prie Kwarmū dirbancziūjū, kōs didis Skaitlas Drukoriū! Daug Žegnones pradėjo iš czi per wisq Swietą išplatiniti. — Serampore lyg Saulės Užieėjimo Wieta tamjeisei Indijei paštojusi buwo. — Ale kas nusidawe? Merco Mēnesyje Mete 1812 patropyo šę ikšioley taip labay daug Žegnones pilnaję Wieta šaudus Regiliukis, kurlaiten dirbantiems Pasuntiniams ogi ir wisai krišczioniškai Pasuntinystei junkiu Mėginimu Tikėjimo paštojo. Butent wienam Wafare užnėdege Drukorije, Ugnis pagawo branguji Popieriaus Žopota pūštyti. Wiens Kalbōs Perstatytojis, Warts wadinams, toktai marydams greitay i Wieta Nepalaimōs iškōs bande Wandenimi Ugni užgęštyti, ale jis kone užtroško ir apšwaigēs ant Ašdōs parwirto; o kad jo Tarnai tai ne pamatę ir jį i tōs Prieğadōs ne ištraukę butu, tay jis czion sawo Galą butu rasti turēsēs. Umay Ugnis wisus Nuimus prisėke, o wisas didyšis Butas, kurlait 200 Wiedū Ilgumo, o 40 Wiedū Platumo turėjo, su dege i Plentą. Szita Ižlada ant 60 Lukstanzjū Doreliū apšpresta tape. Popieriaus Žopotas, Žodžiū arba Bukštawū Kwarmukai, kuriū tiek daug buwo, kad taisyšis Raštus 17 swetimose periškirancziōse Kalbōse driukawoti galėjo, Lukstancziei driukawotūjū gatawūjū Bogū, wisokios Rnygos, butent swetimas Kalbas mokinancziōs bey Žodknygēs, potam Perstatymai Stukiū iš šwentojo Rašto i dangeropas Kalbas, Daugybe Gromatū bey fitū labay weitū bey kaštannū Dalikū — Wisšas žudege, Wisšas prapāle! — Tai buwo Pasuntiniams labay smutnas Gziesas, ale jie tškay ir be Murmėjimo tą Berleidimq Wiešpaties prieme ir Mėginimq kantries ištrimojo. Kareys bey jo Pagalbininkai apšake tą Regiliuki wisam Swietui; Daugybe Pašgailejimo pilnūjū Szirdziū atširado; Rankius (ypacziēy Engelanto Zemėj, Amerikoj bey cziapat In-

bijoj) tape laikytas, o po maž Medeliū per dūningas Rankas tiek daugel Piningū (butent apie 70 Tuf-
 Francziū Doreliū) susidėjo, kad taisies Pasuntinytės
 Iškada, tai esti: kas Piningais užmokėti galima buvo,
 su Wiršumi atswerta tape. Taip Wiešpats apsmut-
 nyjo, bet taip Jis greitay ir wël palinksimino.

Su didziu Zirtimu Pasuntinei wël iš Naujo
 budawoti, istaisyti ir pradėtaji Darbą dirbti galėjo.
 Prie Wisto Kareys wis Prystatnje stowėjo; ypacziew
 prie Bybeliū Perstatymo jis be Perstojimo Metū Metus
 išbuwo. Naujasis Testamentas dabar daugeropay i
 kofia drisdesimt Kalbū Indijonū bey aplink gyvenan-
 czijū Zmoniū tape išwerstas ir Raštais išspauistas.
 Engeliskoji Bybeliū Ipplatinimo Draugyste, kuri tam
 Darbui su wisa Szirdzia priiuglaude, wiskas Raštas
 nešti aukštōs Garbės wertu Budu apšime ir iš Wiso
 — mazesnioms Dalimis mokédama — 170 Tuf-
 Francziū Doreliū tam Priežajcziui i Indije nusuntino.

Gzielus keturisdesimt Metus Kareys tolimoj In-
 dijoj išbuwo ir wisa sawo Sylą prištadydams Wyny-
 czioje Wiešpaties dirbo. Jis 73 Metū jens pastojō
 ir pasimire Mete 1834. Ne daug yra tokiū Wyrū
 buwus, kurie prie Išwertimo arba Perstatymo šwen-
 tojo Rašto taip naršingay ir taip labay perzegnotą
 Darbą dirbo. Jis Likėjime Gruntą arba Pamatą
 padėjo, ant kuriōs Kiti dabar toliaus budawoti gal.
 Jis nukato po Procēs bey didzio Išweiktimo i Wieta
 Atsilies bey Pakajaus; ale ir ant Zemes tas Wardas
 Willus Karey, ano prastojo Kiemo Kurpsuwjo, nie-
 kados ne tapš užmirštas. †

Waldziōs Persikeitimas Francuzijoje.

Jau anday mes triumfay pasafojom, kad Pre-
 zidentas Tjers atšidokawojēs ir i jo Wieta Gendro-
 lius Mak-Mahons parejēs. O tai taip nušidawe.

Zinote, kad Tjers sawo Walozioje wis taip Re-
 publikininkamā, kaip Ciecorystēs arba Karalyštēs Ištai-
 symo Meilijantiemsiems itikti pasiprocewojo. Ale tūmi
 jis ney šiemis ney tiems n'itiko ir wisur pradėjo dėl
 Prezidento Swyrinėjimo weik ant šiods weik andōs Pusēs
 Murmėjims pasifelti, ir Szaukimas, kad jis wisame
 Dalje ney šiltis ney haltas nēsas. Bet Tjers iš-
 pažindams, kad ne galima ēfant, Wienwaldystę (tai
 esti, ar Ciecorystę ar Karalyštę) prie sawo Francuzū
 itaisyti, kadangi ant wiendōs Krasēs ne galint trys
 Wiešpataujantieje sutilpti: tay jisai dabar wertēs po-
 wisam ant Republikininkū Pusēs. Francuzijōs Sai-
 mui Berjaljēs Mieste iš Naujo susiejus, Tjers šwieziū
 Ministeriū susiwadino, kurie wisi Republikininkai buwo.
 Su taisies jis Ištarymą susnekėjo ir sutaisę, per kuri

jis mislyjo Depublikę nutwirtiinti galēsēs. Ale šitą Ištai-
 tymą i Saimą padawus tay czion napoleoniskis Grecikis
 Brogly pagawo prieš Tjērą kalbėti, kad jis ne mo-
 kēs Francuziją nupakajūti. Jo Waldzia powisam
 n'ēsanti twirta ir šipri. Tjers rods teišinos ant wiso
 to nurodydams, kiek jis už Francuziją dars ir kiek
 Gero ant jōs per jo Waldzią parejē. Ale tai Nieko
 ne maczyjo. Saimo didziausioji Dalis dawe anam
 Grecikiui Britarimą. Tay Tjers matydams, kad jis
 Saimo Ištaitikėjimą ir Britarimą jau ne be turis,
 nušunte Saimui Subatoj 24 Meiji Apfakymą sawo
 Atšidokawojimo. Rods jo Prieteliei dar bande Saimą
 perkalbėti, kad tas šitą Tjēro Atšifakymą ne priimtu,
 bet atpenz ji paprašytu, kad jis ben dar ir toliaus
 Francuzijōs Prezidentu pasiliktū. Ale Saimas to n'ap-
 šime, bet susitare, šitą Prezidentą pašfirti, o didziau-
 sioji Dalis pūle Šyprime ant Gendroliaus Mak-
 Mahon, kuršai šitą Pawadinimą ir bewaik priēme.
 Kaip ilgay tas gaus Francuziją waldyti, tai Nieks ne
 gal zinoti. Šifai yra wisuczies Ciecoriaus Napoleono
 bey jo Namū didelis Prietelis buwēs. Raš bene jis
 ant to mislyj, su Waisko Pagalba, kuršai ji myl, jau-
 naji Princeą Napoleoną ant Ciecorystēs Krasēs už-
 joditi. Arba raš bene jis patš norēs Francuzijōs
 Wiešpatimi pašidaryti. Ogi ir gal buti, kad jo Mislis
 aut to eit, Karą keldams prieš mus atšiferšyti. Ale
 tacziau Bons Diems gyws. Be jo Walēs Mak-
 Mahons ne galēs Karą felti. Tacziau tas-zin, bau
 jis ir taip jau iššidristi norēs mus užfabinti, to atš-
 midoms, kaip ji pati musū Waiskai prie Wōrth bey
 prie Sēdan nūgrancziew pergalejē. Ale jau jis testi-
 žino sawo Mislyje. Mes stowim Pono Diemo Ap-
 sargoj ir Apgynime.

Wisofia Zinia.

— Seredoj 21 maji Meiji Wokietijōs Saimas
 pirmajusiej Gelžkeliu iti i Bremū Miestą, o iš ten
 garininiu Sziepimi per Jures i Wilhelmschafen
 nukeliawo. Bet „Wilhelmschafen“ tai yra bais didelis
 naujey itaisytas Juriū Ižėgis, kuriame Daugumas
 Wokietijōs kariskujū Sziepjū randas. Szitū Sziepjū,
 Turpedū bey šieip wisofliū Ištaiymū ant Apgynimo
 Wokietijōs Kubeziū prieš neprieteliskus Užpālimus
 kariskais Sziepjais norėjo anie Bonai pasifurėti, o
 podraugiew ir kiek pašilinksiminti! Bet jie ir Bremū
 Mieste kaip ir ant wiendō didzio karisko Sziepjō minē-
 tame Ižėgje tape puikiausiej paczesnawoti. Taip
 Bremūje kaip ir ant ano Sziepiēs buwo kofie šefi
 Szimtai Sweczū susirinkę.

— Prie prusiškojo Miesto Bingen, šale Reino

Upēs gulincziņ, susīdauze, ant Gelzfeldwario du Wezimo Trufiu, Naktņje nū 17tojo ant 18tojo Meijo pries kīts kītā atbēgdamu. Trīs žmones īš Gelzfeliā Uredininkū pasīlīko tūjau ne gywi ant Wietōs, bet daug Keliāncziņjū tape sužeisti.

— Francuzjōs Prezidentas tikt wos ne wos īstengia sawo Francuzs suwaldyti ir ant sawo auktōstōs Wietōs īsfilaityti. Republikininkai wis nor šēip, Wienwaldziei, tai estī ant Itāišymo Karalystēs arba Ciecorystēs Dumojantieje wis kītaip. O prietū prisīdēda dar durniaustieje Dimukrotai, kurie Apacziā ī Wiršu apwersti meilņja. Biednastīs Tjērs wišiemis itikti ne galēdams jēško sawo Waldzioj tarp wišū īsīfukinēti ir kalba bey ilgiās weif pagal šū, weif pagal kītū Pušē. Ale kas žin, kaip ilgay jam tai galima bus. Pirm Triumpo susīējo Francuzjōs Saimas, kursai ant keliū Nedeliū buwo īsīardēs, Wersal jēs Mieste īš Naujo, o Tjērs n'īstīkēdams, kad jis su sawo senastīs Ministerieis pries jī pasīkeliāntijī Umarā pertrīvoti īstengsēs, tūšius paleido ir kītus prišēme, apie kuris jis misļņjo, kad tie Saimui weiktiaus īstīfē. Wieniems jis tūmi berods itiko, ale fīti pries jī jū pīfēzīaus šaukti pagawo. Kas žin, kas czia bus ant Galo. — Tai buwo jau pirm Poro Nedeliū šurāšyta ir tikt per mentāy Talspōs ēsant ne parējo ant Šdrukawojimo. Tacziau mes ne norējom šitā Surāšņmā wisay ī Szali padēti, kadangi Prieteliei īš to jū geriaus galēs īspazīnti, kaip Tjērs, Francuzjōs Prezidentu budams ne ant Roziū bey Velijū waitfēzīojēs, īfī kol jis īš sawo Wietōs atstoti turējo. Dgi mums atīdūd, kaip kad šwieziamjam Prezidentui Mak-Mahonui ne geriaus eis. Tjērā ūpaczīei Wienwaldystēs Prieteliei, nū jo aukštōs Wietōs nūstume, ale pries Mak-Mahonā Republikininkai bey Dimukratāi ūra šaukti pradēje.

— Lenkū Zemēje Kolerōs Viga dar īš pernyšfēzīojō Meto īfī šiol ne pasīliowuši, o musū Wyriāusybēs laiko ūpaczīey apīnīk Torū Miestā ant Lenkū Kubezīaus aštru ūz dabojimā, jeib šita baišingoji Wiefnē ne ir prie musū wēl apšilankytu.

— Persijonū Karalīus, kursai šiose Dienose Petersburkyje prie Rusū Ciecorīaus apšilankēs buwo, ūra īš ten ī Berlynā keliāudams Pētnyczīoj 30tājē Meijē po Pietū ant Ziegorīaus kofitū trijū fēcīon ī Karalīauczīu atkeliāwēs. Musū Wiefpats Ciecorīus jī sawo Zemēje su didziaustā Garbe priūdino. Ant Kubezīaus pašweifino jī aukštī Gendroliei, kurie su Kumpanija Zalnieriū podraug šū Muzikēmīs fēcīon īš Karalīauczīaus tam Sveczīui tape īfī Kubezīaus prie

Cytkunū priesāis nūstūsti. Szēcīon Karalīauczīu jī pašweifino Pons Oberprezidentas lamandierūjāsīs Gendrolīus, o ir fīti aukšēcīausfēje musū Prowincōs Ponai. Wiefpats Ciecorīus buwo īš Berlynō puifū Wezīmā su šēfēis puifēis Arklieis Persijonū Karalīui fēcīon ī Karalīauczīu priesāis atšuntēs, su kurieis tasai ī karalīštājē Pīlī nūwāzīawo, o ta buwo ant Priēmimo šito Sveczīo su Kwietkomīs ir kītōmīs Grozībēmīs dīdēy pašweifsta. Vietnyczīōs Wakare Zalnieriū Muzikēs gawo jam šlowrā Capfenstreifī po Pīlīēs Langāis pašpīeliūti. Subatōs Rytmeryj Persijonū Karalīus ant Ziegorīaus šēfīū tolyn ant Berlynō linkay keliāwo. Ale ant šitōs Keliōnēs jis ne wiens keliāuj, bet jis tur Daugumā aukštīū ir žemū Turnū drauge, kuris ant wīeno Wezīmū Trufio, Gelzfeliū bēganczīo, wos galima buwo patalpinti.

— Szimē Cziese gul fēcīon Karalīauczīuje Szpēterēsē wis īš wīen daug Szimtū Štryniū Pašīnieis prikrautū, kurie īš Amērīkōs neperstotinay šen parēit. Dar nekados taip daug to Laworo īš ten paš mus ne parēidawo kaip dabar.

— Ant to Plecīaus, ant kurio prie musū Karalīauczīuje Ponai šimēi norējo Arklīū Turgu laifyti, Wiefpats Ciecorīus fēcīon apšilankydams Zalnieriū Perziurējimā ir Parotā laife. Del to turējo wišās Budawones, Twartus, Stalbus, wišlab kas czia ant Plecīaus Arklīū Turgui pabudawota buwo, wēl nūlauštī, o todēl ir ne galima buwo, šitā Arklīū Turgu pīrma pašfirtose Dienose laifyti, bet tas bus dabar 9., 10. bey 11. Junijū ant Plecīaus wadinamojo Hertcogēakfer laifytas.

Breke Karalīauczīu 31. Meijē.

Ant Turgāus Sawū mentāy parēit. Kwiecziei 95—100 Egr. Rugiei 55—60 Egr. Wiekie, dīd., 45—53 Egr. Wiekie, maī., 42—45 Egr. ūwižos 26—34 Egr. Zirniei, rain., 60—65 Egr. Zirniei, balt., 55—58 Egr. Rozputēs 25—30 Egr. Szīens 30—40 Egr. Entnrs. Szīaubai 25—27½ Egr. Entn. Sweištas 10—13 Egr. ū Ewara. Kīausie 5½—6 Egr. Mandelīs.

Tai tīkroji Tiesa:

prie T. W. Šāfer, Tīlžē, Wofīecziū ūlyczīoj Num. 14 ir šī Met perlama **puifīausiū:**

audzīamū Bumbulū, audzīamū Wilmū, mašynitū Werpālū — (o kas wyriāusīs Dalysas ūra —) nemīšlytinay pigīey!!!

Taygi reif Fīrmā arba Wardo ūzrašā geray īstēmīti:
T. W. Šāfer, Tīlžē,
Wofīecziū ūlyczīoj Num. 14.